

گزارش های دوره ای

یک راهنمای کامل برای تحلیل صورت های مالی برای تصمیم گیران
استراتژیک

فهرست مطالب

۳	یک راهنمای کامل برای تحلیل صورت‌های مالی برای تصمیم‌گیران استراتژیک
۳	تحلیل صورت‌های مالی چیست؟
۴	سه صورت مالی مهم
۴	تحلیل ترازنامه
۵	شاخص‌های کلیدی از ترازنامه
۶	تحلیل صورت سود و زیان (P&L)
۷	شاخص‌های کلیدی از صورت سود و زیان
۸	تحلیل صورت جریان وجوه نقد
۹	شاخص کلیدی از صورت جریان وجوه نقد
۹	تحلیل افقی، عمودی و نسبت‌ها
۹	تحلیل افقی
۱۰	تحلیل عمودی
۱۰	تحلیل نسبت‌ها
۱۰	نسبت‌های مالی کلیدی
۱۱	نسبت‌های سودآوری
۱۱	نسبت‌های نقدینگی
۱۲	نسبت‌های اهرم مالی
۱۲	نسبت‌های کارایی
۱۳	نسبت‌های ارزش‌گذاری
۱۳	نسبت‌های سرمایه در گردش
۱۴	تحلیل صورت‌های مالی در پیش‌بینی و بودجه‌بندی
۱۴	نمونه‌هایی از تصمیمات هوشمندانه تجاری از تحلیل صورت‌های مالی
۱۵	پیشرفت‌های فناوری در تحلیل صورت‌های مالی
۱۶	مشکلات رایج (و راحل‌ها) در تحلیل صورت‌های مالی
۱۹	جمع بندی

یک راهنمای کامل برای تحلیل صورت‌های مالی برای تصمیم‌گیران استراتژیک

بطور خلاصه، تحلیل صورت‌های مالی بررسی صورت‌های مالی یک شرکت برای ارزیابی سلامت مالی و عملکرد آن است. اما این تنها نگاه کردن به اعداد نیست. موضوع این است که آن‌ها را به گونه‌ای تفسیر کنید که بتوانید ریسک‌ها، فرصت‌های رشد و تصمیم‌گیری‌های تجاری هوشمندانه را بیابید.

تحلیل صورت‌های مالی به شما امکان می‌دهد تا عمق واقعی عملیات یک شرکت را درک کنید. با نگاه دقیق به ترازنامه، صورت سود و زیان و جریان نقدی، می‌توانید الگوها و روندهایی را شناسایی کنید که شاید در نگاه اول مشهود نباشند. این بینش‌ها به شما کمک می‌کنند تا استراتژی‌های مؤثرتری را تدوین کنید، منابع را بهینه تخصیص دهید و در مواجهه با تغییرات بازار انعطاف‌پذیر باشید.

جالب است بدانید که بسیاری از شرکت‌های موفق جهان از تحلیل دقیق صورت‌های مالی برای پیشی گرفتن از رقبا استفاده کرده‌اند. اگر به اهمیت اعداد و داستان‌هایی که روایت می‌کنند پی ببرید، می‌توانید تصمیماتی بگیرید که رشد پایدار و موفقیت بلندمدت را به همراه دارند.

آیا تا به حال با چالش‌های خاصی در تحلیل صورت‌های مالی مواجه شده‌اید؟ شاید بحث درباره آن‌ها بتواند دیدگاه‌های جدیدی ارائه دهد. بسیاری از شرکت‌ها موارد مهم در این صورت‌های مالی را نادیده می‌گیرند و یا در دام‌های رایج می‌افتند.

آیا نگران هستید که داده‌های درستی را تحلیل می‌کنید، یا اینکه در تحلیل صورت‌های مالی اشتباهات حیاتی مرتکب می‌شوید؟ ادامه دهید.

تحلیل صورت‌های مالی چیست؟

تحلیل صورت‌های مالی شامل بررسی گزارش‌های مالی یک شرکت مانند ترازنامه، صورت سود و زیان، و صورت جریان وجوه نقد برای ارزیابی عملکرد، ثبات مالی و چشم‌انداز آینده آن است. این فرآیند یک روش ساختاریافته برای شناسایی روندها، اندازه‌گیری کارایی و پشتیبانی از تصمیم‌گیری بهتر فراهم می‌کند.

جنبه‌های کلیدی تحلیل صورت‌های مالی عبارت‌اند از:

- سودآوری: از طریق معیارهایی مانند حاشیه سود عملیاتی یا بازده سرمایه‌گذاری ارزیابی می‌شود.
- نقدینگی: با نسبت‌هایی مانند نسبت جاری و نسبت سریع، که نشان‌دهنده توانایی شرکت در پوشش بدهی‌های کوتاه‌مدت است، اندازه‌گیری می‌شود.
- توان پرداخت بدهی (solvency): از طریق نسبت‌هایی مانند بدهی به حقوق صاحبان سهام، که دیدگاهی در مورد ثبات مالی بلندمدت شرکت ارائه می‌دهد، تحلیل می‌گردد.

این فرآیند برای اطمینان از کارایی عملیاتی و پشتیبانی از اهداف استراتژیک اساسی است. برای مثال، شرکت‌های جهانی اغلب به ابزارهایی برای خودکارسازی و بهبود تحلیل‌های خود تکیه می‌کنند و امکان شناسایی سریع‌تر زمینه‌های بهبود را فراهم می‌سازند.

سه صورت مالی مهم

صورت‌های مالی جزء اصلی تحلیل مالی هستند. آن‌ها به شما می‌گویند که آیا شرکت از نظر مالی سالم، سودآور است و چگونه عمل می‌کند. برای تصمیم‌گیری بهترین گزینه برای شرکت‌تان و تدوین یک استراتژی برنده، نیاز دارید آن‌ها را درک کنید. وقتی تحلیل‌گران درباره صورت‌های مالی صحبت می‌کنند، به سه مورد اصلی اشاره دارند: ترازنامه، صورت سود و زیان (یا صورت درآمد و هزینه) و صورت جریان وجوه نقد.

تحلیل ترازنامه

ترازنامه به شما نمایی از وضعیت مالی یک شرکت در یک زمان مشخص می‌دهد. این سند نشان می‌دهد که شرکت چه چیزهایی را مالک است (دارایی‌ها)، چه تعهداتی دارد (بدهی‌ها)، و ارزش خالصی که به سهام‌داران نسبت داده می‌شود (حقوق صاحبان سهام).

دارایی‌ها به دو بخش تقسیم می‌شوند:

- دارایی‌های جاری: شامل وجوه نقد، حساب‌های دریافتی و موجودی کالا. این دارایی‌ها قابل تبدیل به نقد طی یک سال هستند.
 - دارایی‌های غیرجاری: شامل سرمایه‌گذاری‌های بلندمدت، املاک و تجهیزات. این دارایی‌ها در دوره‌های زمانی طولانی‌تر ارزش ایجاد می‌کنند.
- بدهی‌ها تعهدات شرکت را نشان می‌دهند:
- بدهی‌های جاری: شامل بدهی‌های کوتاه‌مدت و حساب‌های پرداختی (مانند فاکتورهای تأمین‌کنندگان).
 - بدهی‌های غیرجاری: متشکل از بدهی‌های بلندمدت مانند وام‌ها و اوراق قرضه.

حقوق صاحبان سهام: اساساً آنچه برای سهام‌داران باقی می‌ماند پس از کسر بدهی‌های شرکت از دارایی‌های آن است. این بخش شامل سود انباشته و سرمایه‌گذاری‌های انجام‌شده توسط سهام‌داران می‌شود.

تحلیل عمیق ترازنامه می‌تواند به کشف فرصت‌ها و ریسک‌های نهفته در شرکت کمک کند. با بررسی نسبت‌های مالی مانند نسبت جاری و نسبت سریع، می‌توانید توانایی شرکت در پوشش بدهی‌های کوتاه‌مدت را ارزیابی کنید. همچنین، نسبت بدهی به حقوق صاحبان سهام دیدگاهی درباره ساختار سرمایه و سطح ریسک مالی شرکت ارائه می‌دهد.

جالب است بدانید که تغییرات کوچک در دارایی‌ها یا بدهی‌ها می‌توانند تأثیرات بزرگی بر سلامت مالی کلی شرکت داشته باشند. بنابراین، پیگیری مداوم این موارد برای تصمیم‌گیران استراتژیک ضروری است.

آیا تا به حال از تحلیل ترازنامه برای بهبود تصمیم‌گیری‌های کسب‌وکار خود استفاده کرده‌اید؟ شاید بررسی دقیق‌تر این اسناد به شما بینش‌های جدیدی بدهد.

Assets		Liabilities	
Current assets		Current Liabilities	
Cash and Cash Equivalents	19,700	Accounts Payable	8,500
Accounts Receivable	10,000	Short-Term Debt	5,000
Inventory	7,500	Accrued Expenses	2,000
Prepaid Expenses	1,000	Income Taxes Payable	1,500
Total Current Assets	38,200	Total Current Liabilities	17,000
Non-Current Assets		Non-Current Liabilities	
Property, Plant, and Equipment (PPE)	50,000	Long-Term Debt	30,000
Goodwill	15,000	Deferred Tax Liabilities	3,500
Intangible Assets	8,000	Pension Liabilities	4,500
Long-Term Investments	5,000	Other Long-Term Liabilities	2,000
Total Non-Current Assets	78,000	Total Non-Current Liabilities	40,000
Total Assets	116,200	Total Liabilities	57,000
Equity			
Current Liabilities			
Common Stock	10,000		
Additional Paid-In Capital	15,000		
Retained Earnings	30,000		
Accumulated Other Comprehensive Income	4,200		
Total Equity	59,200		
Total Liabilities and Equity	116,200		

یک مثال از ترازنامه

شاخص‌های کلیدی از ترازنامه

نسبت جاری = دارایی‌های جاری / بدهی‌های جاری

نسبت جاری اطلاعاتی درباره توانایی یک شرکت در پوشش تعهدات کوتاه‌مدت خود ارائه می‌دهد. به‌عنوان مثال، نسبت جاری اپل در سال ۲۰۲۰ حدود ۱,۳۶ بود که نشان‌دهنده توانایی قوی آن در مدیریت نقدینگی و پرداخت بدهی‌های کوتاه‌مدت است.

نسبت بدهی به حقوق صاحبان سهام = بدهی‌های کل / حقوق صاحبان سهام

این نسبت اهرم مالی یک شرکت را ارزیابی می‌کند. در سال ۲۰۲۰، نسبت بدهی به حقوق صاحبان سهام تسلا تا پایان سال به ۰,۴۶ کاهش یافت، در حالی که قبلاً ۱,۳۵ بود. این کاهش نشان‌دهنده تمرکز تسلا بر کاهش بدهی و بهبود ساختار سرمایه‌اش است.

تحلیل صورت سود و زیان (P&L)

صورت سود و زیان، یا همان صورت درآمد و هزینه، نمای کلی از عملکرد مالی یک شرکت در طی یک دوره مشخص ارائه می‌دهد. این صورت مالی درآمدها، هزینه‌ها و سودها را نشان می‌دهد و به شما می‌گوید که شرکت تا چه حد به‌طور کارآمد از فعالیت‌های خود درآمد کسب می‌کند.

درآمد: کل درآمدی است که شرکت از فروش محصولات یا خدمات خود کسب می‌کند.

هزینه‌ها: تمامی هزینه‌هایی که با تولید درآمد همراه هستند، از جمله بهای تمام‌شده کالای فروش‌رفته (COGS)، هزینه‌های عملیاتی (حقوق و دستمزد، اجاره، خدمات)، و هزینه‌های غیرعملیاتی (بهره و مالیات).

سود خالص: مبلغی است که پس از کسر هزینه‌ها از درآمد باقی می‌ماند. سود خالص مثبت نشان‌دهنده سودآوری است، در حالی که سود خالص منفی به معنای زیان است.

تحلیل دقیق این صورت‌های مالی می‌تواند به کشف فرصت‌ها و ریسک‌های نهفته در شرکت کمک کند. برای مثال، درک عمیق از نسبت جاری می‌تواند به شما در ارزیابی توانایی شرکت در مواجهه با تعهدات مالی کوتاه‌مدت کمک کند. همچنین، پیگیری تغییرات نسبت بدهی به حقوق صاحبان سهام می‌تواند نشان‌دهنده استراتژی‌های مدیریت بدهی و جذب سرمایه باشد. جالب است بدانید که شرکت‌های موفق اغلب از این تحلیل‌ها برای بهبود عملکرد مالی و تصمیم‌گیری‌های استراتژیک استفاده می‌کنند. با استفاده از این شاخص‌ها، می‌توانید مسیر رشد شرکت خود را بهتر برنامه‌ریزی کنید و در بازار رقابتی امروز جلوتر از رقبا باشید.

P&L statement example		(Amount in \$ millions)
Revenue		
Net Sales		100,000
Total Revenue		100,000
Cost of Goods Sold (COGS)		(60,000)
Gross Profit		40,000
Operating Expenses		
Selling, General, and Administrative Expenses (SG&A)	(10,000)	
Inventory	(5,000)	
Prepaid Expenses	(3,000)	
Total Operating Expenses	(18,000)	
Operating Income (EBIT)		22,000
Non-Operating Income/Expenses		
Interest Expense	(1,500)	
Interest Income	500	
Other Non-Operating Income (Loss)	(500)	
Total Non-Operating Expenses	(1,500)	
Income Before Taxes (EBT)		20,500
Income Tax Expense	(5,500)	
Net Income		15,000
Earnings Per Share (EPS)		
Basic EPS		5.00
Diluted EPS		4.90

صورت سود و زیان یا *profit & lost*

شاخص‌های کلیدی از صورت سود و زیان

$$\text{حاشیه سود ناخالص} = (\text{درآمد} - \text{بهای تمام‌شده کالای فروش‌رفته}) / \text{درآمد} * 100$$

این شاخص نشان می‌دهد چه مقدار از درآمد پس از پرداخت بهای تمام‌شده کالای فروش‌رفته باقی می‌ماند. این امر نشان‌دهنده کارایی شرکت در مدیریت تولید یا خدماتش است.

به‌عنوان مثال، حاشیه سود ناخالص والمارت در سال ۲۰۲۰ حدود ۲۴٪ بود. این بدان معناست که این خرده‌فروش توانسته بود هزینه‌ها را در یک عملیات بزرگ به‌خوبی کنترل کند.

$$\text{حاشیه سود عملیاتی} = \text{درآمد عملیاتی} / \text{درآمد} * 100$$

درصدی از درآمد که پس از پوشش هزینه‌های عملیاتی باقی می‌ماند. در سال ۲۰۲۰، حاشیه سود عملیاتی نتفلیکس ۱۸٪ بود، به این معنا که آن‌ها در حالی که به‌طور تهاجمی در حال گسترش جهانی بودند، کارایی عملیاتی بالایی داشتند.

$$\text{حاشیه سود خالص} = \text{سود خالص} / \text{درآمد} * 100$$

این شاخص اطلاعاتی درباره سودآوری پس از پوشش تمام هزینه‌ها ارائه می‌دهد. در سال ۲۰۲۰، حاشیه سود خالص آلفابت (گوگل) حدود ۲۲٪ بود، به این معنا که بخش قابل‌توجهی از درآمدش در واقع سود خالص بود.

تحلیل صورت جریان وجوه نقد

صورت جریان وجوه نقد نشان می‌دهد که پول نقد چگونه در یک دوره مشخص وارد و خارج از کسب‌وکار می‌شود. این صورت مالی شامل سه بخش است: ۱- فعالیت‌های عملیاتی، ۲- فعالیت‌های سرمایه‌گذاری و ۳- فعالیت‌های تأمین مالی. صورت جریان وجوه نقد به شما می‌گوید که آیا یک شرکت نقدینگی کافی دارد و می‌تواند تعهدات کوتاه‌مدت خود را برآورده کند.

بخش فعالیت‌های عملیاتی نشان می‌دهد که شرکت چه مقدار وجه نقد از عملیات اصلی خود تولید یا مصرف می‌کند. این شامل وجوه نقد دریافتی از مشتریان و وجوه نقد پرداختی برای هزینه‌هایی مانند حقوق و اجاره است.

بخش فعالیت‌های سرمایه‌گذاری جریان‌های نقدی مربوط به خرید یا فروش دارایی‌های بلندمدت مانند املاک، تجهیزات و سرمایه‌گذاری‌ها را دنبال می‌کند.

بخش فعالیت‌های تأمین مالی ورود و خروج وجوه نقد مرتبط با تأمین مالی شرکت را نشان می‌دهد. این بخش شامل اقداماتی مانند انتشار بدهی یا سهام، پرداخت سود سهام و بازپرداخت وام‌ها است.

درک و تحلیل این صورت‌های مالی به تصمیم‌گیران استراتژیک امکان می‌دهد تا بینش عمیقی نسبت به سلامت مالی شرکت به دست آورند و تصمیمات آگاهانه‌تری بگیرند. با بررسی دقیق این شاخص‌ها، می‌توانید فرصت‌های بهبود را شناسایی کرده و استراتژی‌های موثرتری را تدوین کنید.

Cash flow statement example		(Amount in \$ millions)
Cash Flows from Operating Activities		
Net Income		15,000
Adjustments for Non-Cash Items		
Depreciation		3,000
Amortization		1,500
Change in Working Capital		(1,000)
Other Adjustments (e.g., Deferred taxes)		500
Net Cash from Operating Activities		18,000
Cash Flows from Investing Activities		
Purchase of Property and Equipment		(5,000)
Sale of Investments		2,500
Acquisitions of Subsidiaries		(3,000)
Proceeds from Sale of Assets		1,200
Net Cash from Investing Activities		(4,300)
Cash Flows from Financing Activities		
Issuance of Debt		6,000
Repayment of Debt		(4,000)
Dividends Paid		(2,500)
Share Buybacks		(1,500)
Net Cash from Financing Activities		(2,000)
Net Increase (Decrease) in Cash and Cash Equivalents		11,700
Issuance of Debt		8,000
Repayment of Debt		19,700

صورت جریان وجوه نقد

شاخص کلیدی از صورت جریان وجوه نقد

جریان نقدی آزاد = جریان نقدی عملیاتی - مخارج سرمایه‌ای (CAPEX)

جریان نقدی آزاد (FCF) نشان می‌دهد که یک شرکت پس از پوشش مخارج سرمایه‌ای خود چه مقدار وجه نقد باقی مانده دارد. این مبلغی است که برای سرمایه‌گذاری مجدد در کسب‌وکار، پرداخت سود سهام یا کاهش بدهی در دسترس است. به‌عنوان مثال، در سال ۲۰۲۳، آمازون حدود ۳۵,۵ میلیارد دلار جریان نقدی آزاد تولید کرد که نسبت به سال قبل بهبود بزرگی بود. آن‌ها کارآمد بودند و می‌توانستند مقدار زیادی در رشد بیشتر سرمایه‌گذاری کنند.

تحلیل افقی، عمودی و نسبت‌ها

تحلیل افقی، عمودی و نسبت‌ها از تکنیک‌های اساسی و بسیار مهم در تحلیل صورت‌های مالی هستند. آن‌ها با هم کار می‌کنند تا تصویر کاملی از سلامت مالی یک شرکت ارائه دهند.

تحلیل افقی

در تحلیل افقی، داده‌های مالی را در دوره‌های زمانی متعدد مقایسه می‌کنید و روندها و الگوهای رشد را در طول زمان نشان می‌دهید. نام "افقی" از این واقعیت ناشی می‌شود که مقایسه به‌صورت افقی در سراسر صورت مالی انجام می‌شود.

معمولاً این مقایسه در ستون‌هایی است که دوره‌های مختلف را نشان می‌دهند. با محاسبه درصد تغییر در ارقام کلیدی مانند درآمد، هزینه‌ها یا سودها، این روش کمک می‌کند تا ارزیابی کنید که آیا عملکرد در حال بهبود است یا کاهش.

Horizontal analysis

Income statement	2022	2023	Change %
Revenue	600	660	+10%
Cost of Goods Sold (COGS)	360	400	+11.1%
Gross Profit	240	260	+8.3%
Operating Expenses	100	120	+20%
Operating Profit	140	140	0%
Interest Expense	20	22	+10%
Profit Before Tax	120	118	-1.7%
Tax Expense	30	28	-6.7%
Net Profit	90	90	0%

تحلیل افقی صورت وضعیت درآمد

در مثال بالا، درآمد ۱۰٪ افزایش یافت، اما هزینه‌های عملیاتی و هزینه‌های بهره نیز افزایش پیدا کرد. این امر مانع از افزایش سود خالص شد.

تحلیل عمودی

در تحلیل عمودی، هر قلم در صورت مالی را به صورت درصدی از یک عدد پایه بیان می‌کنید، مانند کل درآمد برای صورت سود و زیان یا کل دارایی‌ها برای ترازنامه. به آن "عمودی" می‌گویند زیرا اقلام را به صورت عمودی، در طول صورت مالی مقایسه می‌کنید. هر مورد به عنوان درصدی از عدد اصلی (در این مورد، درآمد) نمایش داده می‌شود. به این ترتیب می‌توانید ساختار مالی را در دوره‌های مختلف یا در مقایسه با استانداردهای صنعت مقایسه کرده و تفاوت‌ها و روندهای کلیدی را شناسایی کنید.

Vertical analysis

Income statement	2023	Change %
Revenue	600	100%
Cost of Goods Sold (COGS)	400	60.6%
Gross Profit	260	39.4%
Operating Expenses	120	18.2%
Operating Profit	140	21.2%
Interest Expense	22	3.3%
Profit Before Tax	118	17.9%
Tax Expense	28	4.2%
Net Profit	90	13.6%

یک مثال از تحلیل عمودی صورت وضعیت درآمد

در تصویر، تحلیل عمودی نشان می‌دهد که ۶۰,۶٪ از درآمد صرف بهای تمام‌شده کالای فروش‌رفته (COGS) می‌شود. سود خالص معادل ۱۳,۶٪ از کل درآمد است.

تحلیل نسبت‌ها

تحلیل نسبت‌ها بخش مهم دیگری از تحلیل صورت‌های مالی است. این روش عملکرد یک شرکت را از طریق نسبت‌های مالی کلیدی که از اقلام ترازنامه و صورت سود و زیان به دست می‌آیند، ارزیابی می‌کند. این نسبت‌ها سودآوری، نقدینگی، اهرم مالی، کارایی، ارزش‌گذاری و سرمایه در گردش را اندازه‌گیری می‌کنند.

نسبت‌های مالی کلیدی

در بخش بعدی، بر مهم‌ترین نسبت‌های مالی که به تجزیه و تحلیل عملکرد مالی شرکت کمک می‌کنند، تمرکز خواهیم کرد.

نسبت‌های سودآوری

این نسبت‌ها این امر را اندازه‌گیری می‌کنند که یک شرکت تا چه حد به‌خوبی سود را در مقایسه با درآمد، دارایی‌ها یا حقوق صاحبان سهام خود تولید می‌کند. به زبان ساده، آن‌ها نشان می‌دهند که آیا شرکت می‌تواند برای سرمایه‌گذاران خود بازده ایجاد کند یا خیر.

حاشیه سود ناخالص: نشان می‌دهد چه مقدار از درآمد پس از پرداخت بهای تمام‌شده کالای فروش‌رفته باقی می‌ماند. حاشیه بالاتر به معنای باقی‌ماندن درآمد بیشتری برای پوشش سایر هزینه‌ها و سود است.

$$\text{حاشیه سود ناخالص} = (\text{درآمد} - \text{بهای تمام‌شده کالای فروش‌رفته}) / \text{درآمد} * 100$$

حاشیه سود خالص: درصدی از درآمد که پس از پوشش تمام هزینه‌ها، مالیات و بهره به سود تبدیل می‌شود. حاشیه بالاتر نشان‌دهنده کارایی بهتر در تبدیل فروش به سود خالص است.

$$\text{حاشیه سود خالص} = \text{سود خالص} / \text{درآمد} * 100$$

بازده دارایی‌ها (ROA): کارایی شرکت در استفاده از دارایی‌هایش برای تولید سود را نشان می‌دهد. ROA بالاتر به معنای استفاده بهینه‌تر از سرمایه‌گذاری‌ها در دارایی‌ها است.

$$\text{ROA} = \text{سود خالص} / \text{کل دارایی‌ها}$$

بازده حقوق صاحبان سهام (ROE): نشان می‌دهد شرکت تا چه حد از سرمایه صاحبان سهام برای تولید سود استفاده می‌کند. این نسبت به سرمایه‌گذاران می‌گوید پولشان چقدر مؤثر به کار گرفته شده است.

$$\text{ROE} = \text{سود خالص} / \text{حقوق صاحبان سهام}$$

نسبت‌های نقدینگی

این نسبت‌ها این امر را اندازه‌گیری می‌کنند که آیا شرکت می‌تواند تعهدات کوتاه‌مدت خود را برآورده کند یا خیر و بینشی درباره سلامت مالی و توانایی پوشش بدهی‌ها ارائه می‌دهند.

نسبت جاری: نشان می‌دهد آیا شرکت دارایی‌های کافی برای پوشش بدهی‌های کوتاه‌مدت خود دارد یا خیر. نسبت بالاتر از ۱ معمولاً به معنای توانایی پوشش تعهدات است.

$$\text{نسبت جاری} = \text{دارایی‌های جاری} / \text{بدهی‌های جاری}$$

نسبت سریع (آنی): موجودی انبار را از دارایی‌های جاری کسر می‌کند تا تمرکز بر دارایی‌های نقدی‌تر باشد، ارائه دید دقیق‌تری از نقدینگی.

$$\text{نسبت سریع} = (\text{دارایی‌های جاری} - \text{موجودی کالا}) / \text{بدهی‌های جاری}$$

نسبت نقدی: این موضوع را سنجش می‌کند که آیا شرکت می‌تواند بدهی‌های خود را تنها با نقد و معادل‌های نقدی پرداخت کند یا خیر، که محافظه‌کارانه‌ترین دید از نقدینگی است.

نسبت نقدی = نقد و معادل‌های نقدی / بدهی‌های جاری

نسبت‌های اهرم مالی

این نسبت‌ها نشان می‌دهند شرکت تا چه حد عملیات خود را از طریق بدهی تأمین مالی می‌کند و به ارزیابی ریسک مالی کمک می‌کنند.

نسبت بدهی به حقوق صاحبان سهام: بدهی‌های کل را با حقوق صاحبان سهام مقایسه می‌کند. نسبت بالاتر نشان‌دهنده تکیه بیشتر به بدهی است که می‌تواند ریسک را افزایش دهد.

نسبت بدهی به حقوق صاحبان سهام = بدهی‌های کل / حقوق صاحبان سهام

نسبت پوشش بهره: این موضوع را بررسی می‌کند که آیا شرکت می‌تواند پرداخت‌های بهره خود را با درآمد عملیاتی پوشش دهد یا خیر. نسبت بالاتر نشان‌دهنده توانایی بیشتر در پوشش بدهی است.

نسبت پوشش بهره = درآمد عملیاتی / هزینه بهره

نسبت بدهی: نشان‌دهنده نسبت دارایی‌های تأمین مالی شده از طریق بدهی است. نسبت بالاتر به معنای اهرم مالی بیشتر و ریسک بالاتر است.

نسبت بدهی = بدهی‌های کل / کل دارایی‌ها

نسبت‌های کارایی

این نسبت‌ها میزان کارایی شرکت در استفاده از دارایی‌ها و بدهی‌ها برای تولید درآمد را اندازه‌گیری می‌کنند و نشان می‌دهند که آیا مدیریت منابع به‌طور مؤثر انجام می‌شود یا خیر.

نسبت گردش دارایی: نشان می‌دهد که شرکت چقدر از دارایی‌های خود برای تولید فروش استفاده می‌کند. نسبت بالاتر به معنای استفاده مؤثرتر از دارایی‌ها است.

نسبت گردش دارایی = درآمد / کل دارایی‌ها

نسبت گردش موجودی: این امر را سنجش می‌کند که شرکت با چه سرعتی موجودی خود را می‌فروشد و جایگزین می‌کند. نسبت بالاتر نشان‌دهنده مدیریت مؤثرتر موجودی است.

نسبت گردش موجودی = بهای تمام‌شده کالای فروش‌رفته / میانگین موجودی

نسبت گردش حساب‌های دریافتی: کارایی شرکت در جمع‌آوری بدهی‌ها از مشتریان را نشان می‌دهد. نسبت بالاتر به معنای جمع‌آوری سریع‌تر و بهبود نقدینگی است.

نسبت گردش حساب‌های دریافتنی = فروش (اعتباری) خالص / میانگین حساب‌های دریافتنی

نسبت‌های ارزش‌گذاری

این نسبت‌ها ارزش بازار شرکت را در مقایسه با عملکرد مالی آن ارزیابی می‌کنند و توسط سرمایه‌گذاران برای تعیین ارزش‌گذاری سهام استفاده می‌شوند.

نسبت قیمت به درآمد (P/E) نشان می‌دهد سرمایه‌گذاران حاضرند برای هر دلار از درآمد چقدر پرداخت کنند. نسبت بالاتر به معنای انتظارات رشد است.

نسبت درآمد (p/e): قیمت بازار هر سهم / درآمد هر سهم

نسبت قیمت به ارزش دفتری (P/B) ارزش بازار را با ارزش دفتری مقایسه می‌کند. نسبت پایین‌تر ممکن است نشان‌دهنده کم‌ارزش‌گذاری باشد.

نسبت (p/b) = قیمت بازار هر سهم / ارزش دفتری هر سهم

نسبت ارزش بنگاه به EBITDA ((EV/EBITDA)): ارزش کل شرکت (شامل بدهی) را نسبت به EBITDA می‌سنجد و به ارزیابی سودآوری و ارزش‌گذاری کمک می‌کند.

نسبت ارزش بنگاه به درآمد قبل از بهره و مالیات و استهلاک: EV/EBITDA = Enterprise Value / EBITDA

نسبت‌های سرمایه در گردش

این نسبت‌ها نشان می‌دهند که شرکت تا چه حد دارایی‌ها و بدهی‌های کوتاه‌مدت خود را برای حفظ نقدینگی و عملیات روان مدیریت می‌کند.

نسبت سرمایه در گردش: نشان می‌دهد آیا شرکت می‌تواند بدهی‌های کوتاه‌مدت خود را با دارایی‌های جاری پوشش دهد یا خیر.

نسبت سرمایه در گردش = دارایی‌های جاری / بدهی‌های جاری

روزهای فروش DSO: نشان می‌دهد شرکت با چه سرعتی پس از فروش، پرداخت‌ها را دریافت می‌کند. نسبت DOS پایین‌تر به معنای جمع‌آوری سریع‌تر و جریان نقدی بهتر است.

Days Sales Outstanding (DSO) = (حساب‌های دریافتنی / درآمد) * تعداد روزها

روزهای موجودی DIO: مدت زمانی را که طول می‌کشد تا موجودی فروش رود، اندازه‌گیری می‌کند. DIO پایین‌تر نشان‌دهنده گردش سریع‌تر موجودی و بهبود جریان نقدی است.

Days Inventory Outstanding (DIO) = (موجودی / بهای تمام‌شده کالای فروش‌رفته) * تعداد روزها

با بهره‌گیری از این نسبت‌ها، می‌توانید درک عمیق‌تری از عملکرد مالی شرکت به‌دست آورید و تصمیمات استراتژیک بهتری بگیرید. این ابزارها به شما کمک می‌کنند نقاط قوت و ضعف را شناسایی کرده و استراتژی‌هایی برای بهبود و رشد تدوین کنید.

Key financial ratios

Profitability Ratios

$$\text{Gross Profit Margin} = \frac{\text{Revenue} - \text{COGS}}{\text{Revenue}} \times 100$$

$$\text{Net Profit Margin} = \frac{\text{Net Profit}}{\text{Revenue}} \times 100$$

$$\text{Return on Assets (ROA)} = \frac{\text{Net Income}}{\text{Total Assets}}$$

$$\text{Return on Equity (ROE)} = \frac{\text{Net Income}}{\text{Shareholders' Equity}}$$

Liquidity Ratios

$$\text{Current Ratio} = \frac{\text{Current Assets}}{\text{Current Liabilities}}$$

$$\text{Quick Ratio} = \frac{\text{Current Assets} - \text{Inventory}}{\text{Current Liabilities}}$$

$$\text{Cash Ratio} = \frac{\text{Cash and Cash Equivalents}}{\text{Current Liabilities}}$$

Leverage Ratios

$$\text{Debt-to-Equity Ratio} = \frac{\text{Total Liabilities}}{\text{Shareholders' Equity}}$$

$$\text{Interest Coverage Ratio} = \frac{\text{Operating Income}}{\text{Interest Expense}}$$

$$\text{Debt Ratio} = \frac{\text{Total Liabilities}}{\text{Total Assets}}$$

Efficiency Ratios

$$\text{Asset Turnover Ratio} = \frac{\text{Revenue}}{\text{Total Assets}}$$

$$\text{Inventory Turnover Ratio} = \frac{\text{COGS}}{\text{Average Inventory}}$$

$$\text{Receivables Turnover Ratio} = \frac{\text{Net Credit Sales}}{\text{Average Accounts Receivable}}$$

Valuation Ratios

$$\text{Price-to-Earnings (P/E) Ratio} = \frac{\text{Market Price per Share}}{\text{Earnings per Share}}$$

$$\text{Price-to-Book (P/B) Ratio} = \frac{\text{Market Price per Share}}{\text{Book Value per Share}}$$

$$\text{Enterprise Value to EBITDA (EV/EBITDA)} = \frac{\text{Enterprise Value}}{\text{EBITDA}}$$

Working capital Ratios

$$\text{Working Capital Ratio} = \frac{\text{Current Assets}}{\text{Current Liabilities}}$$

$$\text{Days Sales Outstanding (DSO)} = \frac{\text{Accounts Receivable}}{\text{Revenue}} \times \text{Number of Days}$$

$$\text{Enterprise Value to EBITDA (EV/EBITDA)} = \frac{\text{Inventory}}{\text{COGS}} \times \text{Number of Days}$$

فرمول‌های محاسبه نسبت‌های مالی رایج

تحلیل صورت‌های مالی در پیش‌بینی و بودجه‌بندی

تحلیل صورت‌های مالی برای ایجاد پیش‌بینی‌ها و بودجه‌های قابل اعتماد اساسی است. شرکت‌ها می‌توانند داده‌های عملکرد گذشته را بررسی کرده و روندهایی را شناسایی کنند که به آن‌ها کمک می‌کند مسیر آینده را تعیین کنند. استفاده از نسبت‌های کلیدی (مانند حاشیه سود، نسبت‌های نقدینگی و غیره) می‌تواند توجه آن‌ها را به مهم‌ترین حوزه‌ها معطوف کند و به آن‌ها در اصلاح بودجه‌ها و مدیریت مؤثرتر منابع کمک کند. برنامه‌ریزی سناریوهای مختلف برای نسخه‌های متفاوت از صورت‌های پیش‌بینی شده به تعیین اقدامات احتیاطی کمک می‌کند. پیش‌بینی‌های پویا به آن‌ها اجازه می‌دهد تا در زمان واقعی، با وقوع تغییرات در کسب‌وکار، تنظیمات لازم را انجام دهند تا بتوانند به اهداف کوتاه‌مدت و بلندمدت دست یابند.

نمونه‌هایی از تصمیمات هوشمندانه تجاری از تحلیل صورت‌های مالی

مهم است به خاطر داشته باشید که تحلیل صورت‌های مالی ابزاری برای اتخاذ تصمیمات تجاری بهتر و آگاهانه‌تر است. تمام معیارهایی که ذکر کردیم فقط در صورتی معنا دارند که از آن‌ها برای بهبود کسب‌وکار خود استفاده کنید. بیایید ببینیم چگونه برخی کسب‌وکارها دقیقاً این کار را انجام داده‌اند.

آمازون سرمایه‌گذاری در AWS را افزایش داد!

پس از یک تحلیل عمیق، آمازون تصمیم گرفت استراتژی خود را تغییر داده و به شدت در Amazon Web Services (AWS) سرمایه‌گذاری کند. تحلیل نشان داد که پتانسیل رشد عظیمی خارج از تجارت الکترونیک، فعالیت اصلی آن‌ها تا آن زمان، وجود دارد. امروز AWS بیش از ۷۰٪ از درآمد عملیاتی آمازون را تشکیل می‌دهد.

مک‌دونالد به‌طور قابل توجهی هزینه‌ها را کاهش داد!

در سال ۲۰۲۰، در طول همه‌گیری COVID-19، مک‌دونالد از تحلیل صورت‌های مالی برای شناسایی حوزه‌هایی استفاده کرد که می‌توانست بدون کاهش عملکرد، هزینه‌ها را کاهش دهد. این شرکت تصمیم گرفت هزینه‌ها را کاهش دهد، منو را ساده‌سازی کند، آیتم‌های کمتر محبوب را حذف کند و عملیات خود را بهینه‌سازی و تسریع کند. اگرچه سود آن‌ها در آن سال ۲۲٪ کاهش یافت، اما از زیان‌های عمیق‌تر جلوگیری کرده و در کسب‌وکار باقی ماندند.

مایکروسافت لینکدین را خریداری کرد!

مایکروسافت هنگام تصمیم‌گیری برای خرید لینکدین، از رویکردی مبتنی بر داده استفاده کرد. آن‌ها بر رشد درآمد، پتانسیل عظیم پایگاه کاربران لینکدین و امکان ادغام آن با محصولات سازمانی موجود خود تمرکز کردند. تحلیل آن‌ها نشان داد که خرید ۲۶,۲ میلیارد دلاری ایده خوبی است. این اقدام موقعیت مایکروسافت را تقویت کرده و آن را به رهبر شبکه‌های اجتماعی سازمانی تبدیل کرد.

Airbnb ریسک را با موفقیت مدیریت کرد!

در طول همه‌گیری سال ۲۰۲۰، ایربی‌ان‌بی به دلیل کاهش ناگهانی تقاضای سفر با ریسک‌های نقدینگی مواجه شد. با تحلیل کامل صورت‌های مالی، شرکت این ریسک را زود تشخیص داد و ۲ میلیارد دلار تأمین مالی برای تثبیت کسب‌وکار جمع‌آوری کرد. این رویکرد پیشگیرانه، مبتنی بر تحلیل مالی، به ایربی‌ان‌بی کمک کرد تا بحران را پشت سر بگذارد و در نهایت به‌صورت عمومی عرضه شود.

مهم است اضافه کنیم که تمام موارد ذکر شده در بالا نتیجه یک تحلیل یک‌باره نیست، بلکه حاصل تلاش و تحلیل‌های مداومی است که این کسب‌وکارها انجام داده‌اند.

پیشرفت‌های فناوری در تحلیل صورت‌های مالی

فناوری، تحلیل مالی را متحول کرده و آن را سریع‌تر و کارآمدتر نموده است. ابزارهای اتوماسیون وظایف تکراری مانند ورود داده و تولید گزارش را انجام می‌دهند. اتوماسیون فرآیند رباتیک (RPA) وظایف روزمره را خودکار می‌سازد، در حالی که ابزارهای مبتنی بر هوش مصنوعی ناهنجاری‌ها را شناسایی کرده و روندهای آینده را پیش‌بینی می‌کنند. ابزارهای جمع‌آوری داده و گزارش‌دهی، داده‌های زمان واقعی را جمع‌آوری کرده و صورت‌های مالی به‌روز را بدون نیاز به کار دستی تولید می‌کنند. اتوماسیون جریان کار، فرآیندهایی مانند تأییدیه‌ها و چرخه‌های مالی را سرعت می‌بخشد.

ابزارهای تجسم داده، اعداد پیچیده را به داشبوردهای قابل فهم تبدیل می‌کنند و به تیم‌ها کمک می‌کنند تا به سرعت روندها را شناسایی کنند. سیستم‌های یکپارچه ERP اطمینان می‌دهند که تمام داده‌های مالی متمرکز و سازگار هستند و بینش‌های مالی دقیق و زمان واقعی را در سراسر بخش‌ها ارائه می‌دهند.

ابزارهایی مانند Farseer اتوماسیون، برنامه‌ریزی سناریو، تحلیل زمان واقعی و پیش‌بینی‌های پویا را ترکیب می‌کنند و به کسب‌وکارها اجازه می‌دهند انعطاف‌پذیر باشند و تصمیمات پیشگیرانه بگیرند.

مشکلات رایج (و راه‌حل‌ها) در تحلیل صورت‌های مالی

مهم نیست چقدر با تجربه هستید، هنگام تحلیل صورت‌های مالی همچنان ممکن است با مشکلاتی روبه‌رو شوید. در اینجا برخی از رایج‌ترین آن‌ها و راه‌حل‌های مربوط به آن‌ها آورده شده است.

فقط به داده‌های تاریخی تکیه نکنید!

مشکل: افراد اغلب بیش از حد به این فرض تکیه می‌کنند که عملکرد گذشته پیش‌بینی‌کننده نتایج آینده است. اما بازارها و شرایط تغییر می‌کنند. تکیه صرف به داده‌های تاریخی خطرناک است.

راه‌حل: داده‌های تاریخی خود را با آخرین روندها و پیش‌بینی‌ها تکمیل کنید. تغییرات بازار یا رقبا جدیدی که ممکن است بر عملکرد آینده شما تأثیر بگذارند را در نظر بگیرید.

نگاه خود را فراتر از نسبت‌های تنظیم نمائید!

مشکل: نسبت‌ها مفید هستند، اما نگاه کردن به آن‌ها بدون در نظر گرفتن زمینه‌ای مانند استانداردهای صنعت یا اندازه شرکت می‌تواند گمراه‌کننده باشد.

راه‌حل: همیشه نسبت‌ها را در یک زمینه گسترده‌تر بررسی کنید. آن‌ها را با معیارهای صنعت، عملکرد تاریخی و وضعیت خاص شرکت مقایسه کنید.

صورت جریان وجوه نقد را نادیده نگیرید!

مشکل: تمرکز بیش از حد بر صورت سود و زیان و ترازنامه و نادیده گرفتن جریان وجوه نقد می‌تواند مشکلات نقدینگی خطرناکی را پنهان کند.

راه‌حل: جریان وجوه نقد را تحلیل کنید تا ببینید آیا شرکت به خوبی نقدینگی خود را مدیریت می‌کند یا خیر. این برای عملیات روزانه و بقای بلندمدت حیاتی است.

مراقب رویدادهای غیرمکرر باشید!

اشتباه: رویدادهای یک‌باره مانند فروش دارایی یا بازسازی می‌توانند سودآوری شرکت را تحریف کنند اگر در نظر گرفته نشوند.

راه حل: همیشه برای رویدادهای غیرمکرر تنظیمات لازم را انجام دهید تا دید واضح‌تری از عملکرد واقعی شرکت به دست آورید.

صورت‌ها را برای ارزش‌های مختلف تنظیم کنید!

مشکل: برای شرکت‌های بین‌المللی، نوسانات ارز می‌تواند نتایج مالی را تحت تأثیر قرار داده و نسبت‌های کلیدی را تحریف کند.

راه حل: هنگام تحلیل صورت‌های مالی، تنظیمات لازم برای ارزش‌های مختلف را فراموش نکنید.

عوامل کلان اقتصادی را در نظر بگیرید!

مشکل: تورم می‌تواند نتایج مالی را بهتر یا بدتر از واقعیت نشان دهد. افزایش درآمد لزوماً به معنای افزایش سود نیست.

راه حل: هنگام ارزیابی عملکرد شرکت، تورم و سایر تغییرات اقتصادی را در نظر بگیرید.

مراقب حسابداری "خلاقانه" و bias مدیریتی باشید!

مشکل: شرکت‌ها ممکن است از ترفندهای حسابداری هوشمندانه یا پیش‌بینی‌های بیش از حد خوش‌بینانه استفاده کنند تا صورت‌های مالی خود را بهتر از واقعیت نشان دهند.

راه حل: عمیق‌تر بررسی کنید، روندها را تحلیل کنید، همه‌چیز را دوباره بررسی کنید و نسبت به bias مدیریتی محتاط باشید.

به جای کوتاه‌مدت به بلندمدت فکر کنید!

مشکل: تمرکز بر نتایج کوتاه‌مدت مانند درآمدهای سه‌ماهه می‌تواند ما را از تصویر بزرگ‌تر منحرف کند.

راه حل: عملکرد کوتاه‌مدت را با روندهای بلندمدت متعادل کنید. به استراتژی شرکت و برنامه‌های رشد آن در طول زمان نگاه کنید، نه فقط نتایج اخیر.

اطمینان حاصل کنید که با داده‌های خوب کار می‌کنید!

مشکل: داده‌های ناقص یا نادرست منجر به تصمیمات بد می‌شود. کوچک‌ترین خطاهای داده می‌تواند پیامدهای بزرگی داشته باشد.

راه حل: هر کاری می‌توانید انجام دهید تا اطمینان حاصل کنید که داده‌هایی که با آن‌ها کار می‌کنید دقیق، کامل و به‌روز هستند.

تفاوت‌های استانداردهای حسابداری را نادیده نگیرید!

مشکل: استانداردهای حسابداری مختلف مانند GAAP آمریکا در مقابل IFRS می‌تواند تحلیل مالی را پیچیده کند. روش‌های ناسازگار در ارزش‌گذاری دارایی یا شناسایی درآمد می‌تواند نتایج مالی را تحریف کند.

راه‌حل: از استانداردهای حسابداری استفاده‌شده آگاه باشید و هنگام مقایسه صورت‌های مالی از مناطق یا شرکت‌های مختلف، تحلیل خود را تنظیم کنید.

با در نظر گرفتن این مشکلات و راه‌حل‌ها، می‌توانید تحلیل دقیق‌تر و مؤثرتری انجام دهید و تصمیمات بهتری برای کسب‌وکار خود بگیرید. به یاد داشته باشید که هدف از تحلیل صورت‌های مالی، بهبود عملکرد و پیشبرد استراتژی‌های موفق است.

Common problems in financial statement analysis

- 📊 Don't rely only on historical data
- % Look at more than just ratios
- ≈ Don't ignore the cash flow statement
- 📅 Watch out for non-recurring events
- € Adjust statements for different currencies
- 🌐 Take macroeconomic factors into account
- 📉 Watch out for "creative" accounting and management bias
- 📦 Think long instead of short term
- 🔄 Make sure you're working with good data
- ↕ Don't overlook accounting standards differences

مشکلات رایج در تحلیل صورت‌های مالی

جمع بندی

تحلیل صورت‌های مالی یک ابزار استراتژیک است که می‌تواند تصمیم‌گیری‌های تجاری آگاهانه را هدایت کند. با درک صورت‌های مالی کلیدی و به‌کارگیری تکنیک‌های تحلیلی مانند ارزیابی نسبت‌ها، برنامه‌ریزی سناریو و پیش‌بینی، شرکت‌ها می‌توانند ریسک‌ها را مدیریت کنند، از فرصت‌ها بهره‌برداری کنند و با شرایط در حال تغییر سازگار شوند. چه در حال بهبود سودآوری، مدیریت بدهی یا برنامه‌ریزی برای آینده باشید، تحلیل مداوم داده‌های مالی تضمین می‌کند که شرکت‌تان در مسیر درست باقی می‌ماند و به رشد خود ادامه می‌دهد. حتماً این بینش‌ها را به کار بگیرید تا تصمیم‌گیری‌های خود را بهبود بخشیده و عملکرد کسب‌وکار خود را تقویت کنید. در دنیای کسب‌وکار امروزی که با سرعت در حال تغییر است، توانایی تفسیر و استفاده از داده‌های مالی می‌تواند مزیت رقابتی قابل توجهی ایجاد کند. با تجهیز خود به این مهارت‌ها، نه تنها می‌توانید تصمیمات بهتری بگیرید، بلکه می‌توانید به‌طور فعال روندهای بازار را پیش‌بینی کرده و به آن‌ها پاسخ دهید. شاید بررسی ابزارهای تحلیلی پیشرفته یا نرم‌افزارهای هوش تجاری نیز به تکمیل استراتژی‌های شما کمک کند.

Santa-co.ir

Info@santa-co.ir

۰۲۱-۵۸۱۵۶۱۰۰

خیابان شهید بهشتی، خیابان یکم بخارست،
پلاک ۲۱

صنایع نانوتک آینده